

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

N A C R T

P R I J E D L O G

**ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI
I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM,
S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, prosinac 2004.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOSŁJAVANJU
OSOBA S INVALIDITETOM**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ("Narodne novine", br. 143/02, u daljnjem tekstu: Zakon) sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. točka 1. i članka 57. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 41/01 i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI

Na temelju podataka popisa stanovništva Republike Hrvatske iz 2001. godine provedeno je istraživanje o invalidnosti, koje je pokazalo da su 9,7% ukupnog stanovništva osobe s invaliditetom, od cega je stopa 11,5% kod muškaraca i 8% kod žena.

Republika Hrvatska ima udio od 7,4% osoba s invaliditetom u radnoj dobi koje su stalno zaposlene, dok ostali primaju pomoć u sustavu socijalne skrbi. U evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ukupno je evidentirano oko 2,5% (7500) osoba s invaliditetom, od kojih su 60% muškarci. U prosjeku su takve osobe slabo obrazovane, bez radnog iskustva ili s malim radnim iskustvom, te imaju veći rizik od dugotrajne nezaposlenosti od ostalih osoba koje postaju nezaposlene.

Važeci Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom koji je stupio na snagu 12. prosinca 2002. godine nastojao je riješiti problem pravne nedefiniranosti instituta profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom kako bi se značajno popravilo izrazito loše stanje u ovom području stvaranjem pravnog okvira za razvoj radnog osposobljavanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom pod općim i posebnim uvjetima.

Zakon je stoga predvidio citav niz mjera kako bi potaknuo zapošljavanje osoba s invaliditetom, što je trebalo doprinijeti da se osobe s invaliditetom aktivno uključe u svijet rada čime bi doprinosili svojoj osobnoj i zajedničkoj socijalnoj sigurnosti.

Obzirom na okolnost da je za primjenu navedenog Zakona bilo potrebno izraditi i donijeti niz provedbenih propisa, a koji zbog objektivnih razloga nisu donijeti tijekom 2003. godine, to pravni instituti predviđeni Zakonom do sada nisu mogli biti implementirani i provedeni u praksi.

Kako je kontinuirano opadao broj ukupno zaposlenih osoba s invaliditetom donijeta je i Nacionalna strategija jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine ("Narodne novine", br. 13/03) kojom je obuhvaćen niz mjera kojima bi se trebalo osobe s invaliditetom osposobiti za pripremu, pronalaženje i zadržavanje odgovarajućeg radnog mjesta u gospodarstvu.

Temeljem Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija ("Narodne novine", br. 199/03) koji je na snagu stupio 22. prosinca 2003. prestalo je s radom dotadašnje Ministarstvo rada i socijalne skrbi koje je bilo nadležno tijelo državne uprave za donošenje potrebnih provedbenih propisa za primjenu Zakona.

Kako su poslovi iz nadležnosti bivšeg Ministarstva rada i socijalne skrbi u jednom dijelu prešli u nadležnost Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, a u drugom dijelu u Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, otvorilo se pitanje nadležnosti donošenja provedbenih propisa kao i provođenja nadzora nad primjenom Zakona.

Slijedom navedenog, to je jedan od razloga zbog kojeg valja Zakon uskladiti s novim ustrojstvom ministarstava, dok je drugi važan razlog usklađivanje istog Zakona s poreznim propisima, poglavito sa Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja ("Narodne novine", br. 147/02, 175/03 i 177/04) kako bi predviđeni porezni poticaji bili primjenjivi u postojećem sustavu.

Predložene izmjene i dopune Zakona povezale su objektivnu nužnost uključivanja Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi; Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa kao i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u postupke izrade provedbenih propisa i nadzora nad primjenom Zakona, a sve u cilju interdisciplinarnog pristupa programima profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, koji su po svojoj primjeni vrlo specifični i zahtijevaju sudjelovanje stručnjaka raznih profila. Programi profesionalne rehabilitacije moraju započeti senzibilizacijom svih relevantnih čimbenika zapošljavanja, uključujući precizne analize općih i posebnih uvjeta rada i radnih mjesta u cilju prilagodbe istih osobi s invaliditetom, pa sve do procjena uspješnosti zaposlene osobe s invaliditetom kroz njezinu učinkovitost u obavljanju radnih zadataka.

Važecim Zakonom propisani novčani poticaji za zapošljavanje osoba s invaliditetom u novom sustavu obracunavanja i uplaćivanja doprinosa za obvezna osiguranja neprimjenjivi su pa se izmjenama i dopunama Zakona isti usklađuju sa Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja.

Utvrđivanjem nadležnosti pojedinih ministarstava za donošenje provedbenih propisa i obavljanje nadzora nad primjenom Zakona sukladno odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija kao i skraćivanjem roka za njihovo donošenje, omogućuje se stvarna primjena Zakona i poticanje uključivanja osoba s invaliditetom u svijet rada.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za predložene izmjene i dopune Zakona neće biti potrebno osigurati više sredstava od onih koja su bila osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2004. godinu ("Narodne novine", br. 31/04) u iznosu od 20 milijuna kuna, koliko je i planirani iznos sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2005. godinu namijenjen za primjenu istog Zakona.

U narednom razdoblju očekuje se da će se dodatna sredstva potrebna za rad Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom osigurati uplatama Posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom kojeg će od siječnja 2005. godine biti obvezni obracunavati i uplaćivati svi poslodavci koji zapošljavaju više od dvadeset radnika, a koja na godišnjoj razini iznose oko 84 milijuna kuna.

Navedeni Posebni doprinos neće biti poseban dodatni trošak poslodavcima jer će se za velike poslodavce koji zapošljavaju više od dvadeset radnika za 0,1% umanjiti stopa doprinosa za zapošljavanje, te će ista iznositi 1,6%, dok će mali poslodavci koji zapošljavaju manje od 20 radnika, te prema ovom Zakonu ne podliježu obvezi zapošljavanja osoba s invaliditetom i nadalje doprinos za zapošljavanje uplacivati po stopi od 1,7%.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskog Sabora ("Narodne novine", br. 6/02, 41/02 i 91/03 - pročišćeni tekst), a to su osobito opravdani razlozi, jer se radi o Zakonu koji ni nakon dvije godine od svog donošenja nije primijenjen u praksi što za posljedicu ima kršenje temeljnih ljudskih prava osoba s invaliditetom utvrđenih Ustavom Republike Hrvatske.

Na navedeni problem upozorila je Europska komisija u Mišljenju o kandidaturi Republike Hrvatske za članstvo u Europskoj uniji i u posebnim komentarima koje je iznijela na Nacionalni plan Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2004. godinu.

U cilju osiguranja primjene navedenog Zakona isti je neophodno uskladiti sa Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija, a u cilju osiguranja trajnog financiranja prava utvrđenih ovim Zakonom bilo je nužno utvrditi i izvore financiranja.

Slijedom navedenog je u suradnji s Ministarstvom financija tijekom izrade izmjena i dopuna poreznih propisa kao i propisa kojima se uređuje područje obveznih osiguranja na jedinstven način ugrađeni su potrebni pravni instituti koji će osigurati trajno financiranje prava utvrđenih ovim Zakonom.

Tako je Ministarstvo financija u okviru svoje nadležnosti ugradilo odgovarajuće pravne institute u Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja ("Narodne novine" broj 177/04) i Zakona o porezu na dobit ("Narodne novine", broj 177/04).

Cijeneci okolnost da se predloženi izmijenjeni način obracuna i plaćanja doprinosa za zapošljavanje prema odredbama ovog Zakona treba primijeniti za siječanj 2005. godinu, istovremeno kada zapocinje primjena Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja, mišljenja smo da je ovaj Zakon potrebno donijeti po hitnom postupku jer je usko vezan uz opisane izmjene i dopune na području javnih prihoda.

V. NACRT KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

Tekst Zakona koji se predlaže dan je u obliku Konacnog prijedloga zakona s obrazloženjem.

VI. TEKST ODREDBI VAŽECEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Uz Konacni prijedlog zakona prilaže se tekst odredbi važeceg Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

Clanak 1.

U Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ("Narodne novine", br. 143/02) u clanku 1. iza rijeci: "Zakonom" dodaju se rijeci: "u cilju zaštite osoba s invaliditetom", a rijeci: "na otvorenom tržištu rada i pod" zamjenjuju se rijecima: "pod opcim i".

Clanak 2.

U clanku 2. stavku 2. iza rijeci "osposobiti" briše se zarez i dodaje rijec: "i", a rijeci: "i raditi na tržištu rada" brišu se.

Clanak 3.

U clanku 3. stavku 1. tocki 1. rijec: "to" briše se , a iza rijeci "pravo" dodaju se rijeci: "na profesionalnu rehabilitaciju", u tocki 2. iza rijeci: "rad" dodaju se rijeci: "koja je pravo na profesionalnu rehabilitaciju ostvarila", u tocki 5. iza rijeci: "razvoju" dodaju se rijeci: "koji je pravo na profesionalnu rehabilitaciju ostvario".

Clanak 4.

U clanku 4. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Postupak utvrđivanja invaliditeta i smanjene radne sposobnosti te ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju pokrece se na zahtjev osobe s invaliditetom, njezinih roditelja, zakonskog zastupnika, skrbnika, izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite, socijalnog radnika ili defektologa."

Stavak 5. briše se.

Clanak 5.

U clanku 7. stavak 1. i 2. mijenjaju se i glase:

"(1) O nacinu ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju nezaposlenih osoba s invaliditetom odlucuje u prvom stupnju podrucna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u kojoj je osoba s invaliditetom prijavljena kao nezaposlena.

(2) Postupak ostvarivanja prava iz stavka 1. ovog članka pokreće se na zahtjev osobe s invaliditetom, njezinih roditelja, zakonskog zastupnika, skrbnika, izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite, socijalnog radnika ili defektologa. Zahtjevu se prilaže dokaz o utvrđenom invaliditetu i o smanjenoj radnoj sposobnosti."

Članak 6.

Članak 8. briše se.

Članak 7.

Članak 9. mijenja se i glasi:

"(1) Osobe s invaliditetom zapošljavaju se pod općim ili posebnim uvjetima.

(2) Pod općim uvjetima zapošljavanja smatra se zapošljavanje osoba s invaliditetom po općim propisima koji uređuju područje rada i zapošljavanja.

(3) Pod posebnim uvjetima zapošljavanja smatra se zapošljavanje u ustanovi ili trgovačkom društvu osnovanom radi zapošljavanja osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: zaštitna radionica), kao i samozapošljavanje osoba s invaliditetom.

(4) Pod posebnim uvjetima zapošljavaju se osobe s invaliditetom koje se na temelju radnih i općih uvjeta ne mogu pod općim uvjetima zaposliti ili zadržati radno mjesto uz primjenu olakšica iz članka 29. ovog Zakona."

Članak 8.

U podnaslovu iznad članka 10. riječi: "NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA" zamjenjuju se riječima: "POD OPCIM UVJETIMA".

Članak 9.

Članak 10. mijenja se i glasi:

"(1) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne službe, izvan proračunski fondovi, te pravne osobe u vlasništvu ili u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su na primjerenom radnom mjestu prema vlastitom odabiru, u primjerenim radnim uvjetima imati zaposleno:

- do 31. prosinca 2005. najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 50 zaposlenih,

- do 31. prosinca 2008. najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 42 zaposlenih,

- do 31. prosinca 2011. najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 35 zaposlenih,

- do 31. prosinca 2014. najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 25 zaposlenih,

- do 31. prosinca 2017. i nadalje najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 20 zaposlenih.

(2) Obveza iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na poslodavca - fizicku ili pravnu osobu koji zapošljava manje od dvadeset radnika.

(3) Poslodavci iz stavka 1. ovoga članka dužni su dati prednost pri zapošljavanju osobi s invaliditetom ukoliko ista zadovoljava sve tražene uvjete propisane oglasom ili natjecajem."

Članak 10.

Iza članka 10. dodaje se novi članak 10.a koji glasi:

"Članak 10.a

(1) Poslodavac iz članka 10. stavka 2. ovog Zakona dužan je placati Poseban doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Poseban doprinos).

(2) Osnovica za obracun Posebnog doprinosa jednaka je osnovici prema kojoj poslodavac ima obvezu obracuna doprinosa za zapošljavanje u skladu s propisima koji uređuju doprinose za obvezna osiguranja, a visina doprinosa obracunava se po stopi 0,1% .

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovog članka, poslodavcu koji podliježe obvezi iz članka 10. stavka 1. ovog Zakona, a nije zaposlio osobe s invaliditetom, visina doprinosa obracunava se po stopi od 0,2%.

(4) Na obvezu obracunavanja, plaćanja, izvještavanja, dospijeca za uplatu, obvezu plaćanja zatezne kamate u slučaju neplaćanja Posebnog doprinosa u propisanom roku i ostale obveze poslodavca vezane uz Posebni doprinos te na mjerodavnost zaprimanja izvješća, evidentiranje, naplatu, nadzor, zastaru utvrđivanja i prava na naplatu Posebnog doprinosa, vodenje drugostupanjskog i prekršajnog postupka, primjenjuju se posebni propisi koji uređuju doprinose za obvezna osiguranja, kao i opći porezni propisi te provedbeni propisi doneseni na temelju istih, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(5) Poseban doprinos uplaćuje se u korist uplatnog racuna propisanog provedbenim propisom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, doprinosa za obvezna osiguranja te prihoda za financiranje drugih javnih potreba kojeg donosi ministar financija.

(6) Poseban doprinos iz stavka 2. ovog članka započinje se obracunavati i uplaćivati s obracunom i uplatom doprinosa za obvezna osiguranja za siječanj 2005. godine."

Članak 11.

U članku 11. stavku 1. iza riječi: "Hrvatske" dodaju se riječi: "i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,".

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) U postupku rješavanja o zahtjevu za odgodom obveze zapošljavanja iz stavka 2. ovoga clanka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku."

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4., mijenja se i glasi:

"(4) Primjerak rješenja o odgodi obveze zapošljavanja iz stavka 3. ovoga clanka dostavlja se Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Fond)."

Clanak 12.

U podnaslovu iznad clanka 12. rijeci: "I ZAPOŠLJAVANJE U OBITELJSKOM GOSPODARSTVU" brišu se.

Clanak 13.

Clanak 12. mijenja se i glasi:

"(1) Pod samozapošljavanjem osoba s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatra se:

1. osnivanje obrta,
2. osnivanje djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), te
3. osnivanje djelatnosti poljoprivrede i šumarstva čiji je osnivač osoba s invaliditetom ili više osoba s invaliditetom (su-poduzetništvo).

(2) Djelatnost iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga clanka registrirana je samostalna djelatnost za čije je obavljanje odobrenje izdalo nadležno tijelo i koja je upisana u odgovarajući registar toga tijela.

(3) Djelatnost iz stavka 1. točke 3. ovoga clanka registrirana je djelatnost upisana u Upisnik seljčkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava pri uredu državne uprave u jedinicama lokalne ili područne (regionalne) samouprave, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove poljoprivrede, koja je upisana u registar obveznika poreza na dohodak sukladno propisima o porezu na dohodak."

Clanak 14.

U clanku 13. stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 5.

Clanak 15.

Podnaslov iznad clanka 14. i clanak 14. brišu se.

Clanak 16.

U clanku 15. stavak 4. rijeci "podrucna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje nadležna" zamjenjuju se rijecima: "centar za socijalnu skrb nadležan", a rijeci: "Središnja služba tog Zavoda" zamjenjuju se rijecima: "ministarstvo nadležno za socijalnu skrb".

Clanak 17.

U clanku 16. stavak 1. rijec: "javna" briše se.

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. rijeci "stavka 4." zamjenjuju se rijecima "stavka 3." , a rijeci: "ministar nadležan za rad i socijalnu skrb" zamjenjuju se rijecima: "ministar nadležan za socijalnu skrb".

Clanak 18.

Iza clanka 18. dodaje se novi clanak 18.a koji glasi:

"Clanak 18.a

(1) Ustanova može posredovati pri zapošljavanju korisnika na povremenim poslovima bez zasnivanja radnog odnosa za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije i korisnika koji su profesionalno rehabilitirani, a u skrbi su ustanove.

(2) Poslove iz stavka 1. ovoga clanka mogu obavljati i:

- domovi socijalne skrbi koji obavljaju i djelatnost srednjeg školstva za korisnike na školovanju i nakon završetka školovanja,
- domovi socijalne skrbi za osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjima za svoje korisnike koje nemaju radnu sposobnost u okviru psiho-socijalne rehabilitacije,
- domovi socijalne skrbi za korisnike sa smanjenom radnom sposobnošću."

Clanak 19.

U clanku 19. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Zaštitna radionica je obvezna osigurati usluge službe medicine rada u svrhu zdravstvenog nadzora primjerenog opasnostima i štetnostima za zdravlje, sigurnost i daljnje smanjenje radne sposobnosti osoba s invaliditetom te osigurati najmanje jednom u dvije godine periodicne preglede tih osoba kao i provođenje mjera sukladno preporuci specijaliste medicine rada."

Clanak 20.

U clanku 22. stavku 1. rijeci: "javna" i "na otvorenom tržištu rada ili u zaštitnim radionicama" brišu se.

U stavku 6. rijeci: "prethodnog stavka" zamjenjuje se rijecima: "stavka 5. ovog clanka, a rijeci "ministar nadležan za rad i socijalnu skrb" zamjenjuju se rijecima "ministar nadležan za socijalnu skrb".

Clanak 21.

U clanku 23. stavku 1. rijeci: "uz suglasnost ministra nadležnog za rad i socijalnu skrb" brišu se.

Clanak 22.

U clanku 27. stavku 3. rijeci: "imenovan hrvatski državljanin koji" brišu se i zamjenjuju rijecima: "imenovana osoba koja".

Clanak 23.

Naslov pod brojem VI. mijenja se i glasi: "OLAKŠICE I POTICAJI PRI ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM"

Clanak 24.

U clanku 29. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Poslodavac koji zapošljava osobe s invaliditetom pod općim uvjetima ima pravo na iste olakšice kao i poslodavac koji zapošljava osobe s invaliditetom pod posebnim uvjetima i to:

1. pravo na porezne olakšice predviđene posebnim propisima,
2. pravo na novčani poticaj, i
3. pravo na poticaje predviđene posebnim ugovorom o zapošljavanju osoba s invaliditetom sklopljenim s Fondom, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, nadležnom službom socijalne skrbi, jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave ili s drugim poslodavcem (u daljnjem tekstu: nositelj osiguranja zapošljavanja)."

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"(2) Prava iz stavka 1. ovoga clanka pripadaju poslodavcu i osobi s invaliditetom koja se samo-zapošljava bez obzira da li je osoba s invaliditetom bila prethodno prijavljena u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje."

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3. u kojem se rijeci "dijela place" brišu i zamjenjuju rijecju "troškova".

Clanak 25.

Clanak 30. mijenja se i glasi:

"(1) Novcani poticaj poslodavcu koji zapošljava osobu s invaliditetom određuje se u visini uplacenog doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje obracunatog i uplacenog sukladno propisima o doprinosima za obvezna osiguranja.

(2) Novcani poticaj osobama s invaliditetom po osnovi samozapošljavanja određuje se u visini uplacenog doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje.

(3) Poslodavac iz stavka 1. ovoga clanka podnosi Fondu zahtjev za isplatu novcanog poticaja kojem prilaže:

- obracun novcanog poticaja s podacima o osobama s invaliditetom i uplacenim doprinosima iz stavka 1. ovoga clanka,
- dokaz da su za sve radnike uplaceni doprinosi za obvezna osiguranja,
- dokaz da je osobi s invaliditetom isplacena placa s pripadajucom obracunskom listom, a prvi put i dokaz o zapošljavanju osobe s invaliditetom.

(4) Osoba s invaliditetom iz stavka 2. ovoga clanka podnosi Fondu zahtjev za isplatu novcanog poticaja kojem prilaže:

- obracun novcanog poticaja s podacima o osobi s invaliditetom i uplacenim doprinosima iz stavka 2. ovoga clanka,
- dokaz da su za isto razdoblje uplaceni doprinosi za obvezno osiguranje za podnositelja zahtjeva, a prvi put i dokaz o prijavi na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje te dokaz o invaliditetu.

(5) Zahtjev za isplatu novcanog poticaja osobe iz stavka 1. i 2. ovoga clanka mogu podnijeti najranije po isteku tromjesecja u kojem su doprinosi uplaceni za uplate u prethodnom tromjesecju. Novcani poticaj se isplacuje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva s obaveznim priložima.

(6) Ovlašćuje se Fond da javno objavi nacin ostvarivanja prava na novcani poticaj te da putem nadležnih upravnih tijela kod poslodavca nadzire pravilnost obracuna novcanog poticaja i vjerodostojnost priloženih dokaza."

Clanak 26.

Podnaslov iznad clanka 32. i clanak 32. brišu se.

Clanak 27.

U clanku 33. stavak 4. mijenja se i glasi:

" (4) Prihodi Fonda su:

1. sredstva Posebnog doprinosa iz clanka 10.a ovog Zakona,
2. sredstva iz Državnog proračuna,
3. neutrošena sredstva posebne namjene iz clanka 31. ovog Zakona i

4. drugi prihodi ostvareni na temelju zakona i drugih propisa te, darovi i pomoci u novcu domacih i stranih pravnih i fizickih osoba."

Clanak 28.

U clanku 35. stavak 1. tocka 1. mijenja se i glasi:

"1. koja prilikom zapošljavanja ne da prednost osobi s invaliditetom (clanak 10. stavak 3.)"

Tocka 3. briše se, a dosadašnje tocke: 4., 5., 6. i 7. postaju tocke: 3., 4., 5. i 6.

Clanak 29.

Clanak 36. mijenja se i glasi:

"(1) Nadzor nad zakonitošću rada, općih akata i nadzor nad stručnim radom nad ustanovama iz članka 16. ovoga Zakona i nad radnim centrom obavlja ministarstvo nadležno za socijalnu skrb."

Clanak 30.

Pravilnik iz članka 16. stavak 5. i Pravilnik iz članka 22. stavak 6. donijet će ministar nadležan za socijalnu skrb u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Clanak 31.

Fond će odluku o načinu ostvarivanja prava na novčani poticaj iz članka 25. stavak 6. ovog Zakona donijeti i objaviti u "Narodnim novinama" u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Clanak 32.

Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju osnovane prije stupanja na snagu ovog Zakona dužne su svoje poslovanje uskladiti s odredbama ovog Zakona u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

Clanak 33.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Clanak 34.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

Uz članak 1. Utvrđuje se cilj Zakona i terminološki se uskladuje s propisima koji uređuju područje zapošljavanja.

Uz članak 2. Terminološki se uskladuje s propisima koji reguliraju zapošljavanje.

Uz članak 3. Propisuje se nadležnost državnih tijela za utvrđivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju za pojedine skupine osoba s invaliditetom uz odgovarajući postupak utvrđivanja invaliditeta i smanjene radne sposobnosti.

Uz članak 4. Propisuju se osobe ovlaštene za pokretanje postupka utvrđivanja invaliditeta, a brišu se osobe koje u postojećoj odredbi daju poticaj jer isto nije formalno-pravna radnja.

Uz članak 4. Briše se upis u Hrvatski registar osoba s invaliditetom, kako će biti obrazloženo uz članak 15.

Uz članak 5. Utvrđuje se nadležnost podružnih službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje vezano uz način ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju jer se samo pravo stječe prema odredbi članka 3. osnovnog i ovog Zakona, te se ovlaštenja za pokretanje postupka uređuju na isti način kao u članku 4. ovog Zakona.

Uz članak 6. Članak 8. osnovnog Zakona briše se jer je već sadržan u odredbama propisa koji uređuju područje zapošljavanja.

Uz članak 7. Utvrđuju se oblici zapošljavanja osoba s invaliditetom, te se isti uskladuju s propisima koji uređuju doprinose za obvezna osiguranja.

Uz članak 8. Terminološki se uskladuje s propisima koji uređuju područje zapošljavanja.

Uz članak 9. Obveza zapošljavanja osoba s invaliditetom proširuje se i na pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne samouprave. Mijenjaju se i skraćuju propisani rokovi za obvezno zapošljavanje osoba s invaliditetom, kako bi se što prije ostvarili ciljevi Zakona.

Mijenjaju se kriteriji vezani uz obvezu zapošljavanja osoba s invaliditetom koja se sada propisuje samo za velike poslodavce.

Propisuje se da obveze po ovom Zakonu nemaju mali poslodavci, za koje je primijenjen kriterij iz Zakona o radu.

Uz članak 10. Propisuje se Poseban doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom te se uređuju svi poslovi vezani uz obracun i uplatu Posebnog doprinosa, kao i nadležnost za nadzor i prisilnu naplatu istog.

Uz članak 11. Odredba se uskladuje s izmjenom izvršenom člankom 9. stavak 1. ovog Zakona.

Propisuje se postupak za odlučivanje o zahtjevu i utvrđuje obveza izvještavanja o istom.

Uz članak 12. Uskladuje se s propisima koji uređuju poreze i doprinose za obvezna osiguranja, jer pravni institut "obiteljsko gospodarstvo" ne postoji kao gospodarski pravni subjekt prema navedenim propisima.

Uz članak 13. Definira se pravni institut "samozapošljavanja".

Uz članak 14. Uskladuje se s propisima koji uređuju područje rada.

Uz članak 15. Briše se odredba osnovnog Zakona o obvezi upisa osoba s invaliditetom u posebni očevidnik, jer je ista diskriminirajuća u odnosu na osobe s invaliditetom.

Uz članak 16. Obzirom da osobe s invaliditetom koje imaju status korisnika usluga te nisu u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, o njihovom pravu na korištenje usluga radnog centra odlučuje Centar za socijalnu skrb nadležan prema prebivalištu osobe s invaliditetom.

Uz članak 17. Uskladuje se status ustanove s osobama osnivača te se utvrđuje nadležnost za donošenje provedbenog propisa.

Uz članak 18. Novim člankom proširuje se djelatnost ustanove za profesionalnu rehabilitaciju proširuje se na način da iste mogu obavljati i poslove posredovanja pri zapošljavanju, a uvodi se i mogućnost obavljanja navedenih poslova za domove u sustavu socijalne skrbi.

Uz članak 19. Normativno se uskladuje provedba inspeksijskog nadzora nad primjenom zakona i propisa kojima se uređuje područje radnih odnosa sa Zakonom o radu i Zakonom o državnom inspektoratu, te se propisuje obveza periodičnih zdravstvenih pregleda svih zaposlenih osoba s invaliditetom radi zaštite njihovog zdravlja i sigurnosti na radu.

Uz članak 20. Terminološki se uskladuje s propisima koji uređuju područje zapošljavanja.

Utvrđuje se nadležnost za donošenje provedbenog propisa.

Uz članak 21. Pojednostavljuje se i ubrzava postupak osnivanja radnog centra.

Uz članak 22. Primjenjuje se načelo zabrane diskriminacije po osnovu nacionalne pripadnosti i državljanstva.

Uz članak 23. Uskladuje se s propisima koji uređuju poreze i doprinose za obvezna osiguranja.

Uz članak 24. Detaljno se propisuju mjere poticanja zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Uz članak 25. Uskladuju se propisani novčani poticaji s propisima koji uređuju doprinose za obvezna osiguranja i propisuje postupak podnošenja zahtjeva za isplatu istih.

Uz članak 26. Pravni institut "samostalne djelatnosti" briše se jer je isti ureden institutom "samozapošljavanja", a pravni institut "obiteljsko gospodarstvo" ne postoji kao gospodarski pravni subjekt prema propisima koji uređuju poreze i doprinose za obvezna osiguranja.

Uz članak 27. Utvrđuju se prihodi Fonda po izvorima i značaju.

Uz članak 28. Utvrđuje se kaznena odredba poslodavcu koji prilikom zapošljavanja ne da propisanu prednost osobi s invaliditetom.

Briše se kaznena odredba koja nema svrhe jer je brisana odredba osnovnog Zakona o obvezi upisa osoba s invaliditetom u očevidnik.

Uz članak 29. i 30. Propisuje se nadležnost za obavljanje nadzora i donošenje provedbenih propisa sukladno odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija.

Uz članak 31. Propisuje se obveza Fondu donošenja i objavljivanja odluke o načinu ostvarivanja prava na novčani poticaj koja obveza ne može ovisiti o početku rada ravnatelja kako je propisano osnovnim Zakonom.

Uz članak 32. Prijelaznom odredbom utvrđuje se rok za uskladivanje akta o osnivanju i ostalih općih akata ustanova za profesionalnu rehabilitaciju s odredbama ovog Zakona.

Uz članak 33. Utvrđuje se obveza izrade i objave pročišćenog teksta Zakona.

Uz članak 34. Propisuje se dan stupanja na snagu predloženog Zakona.

TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Prilaže se Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ("Narodne novine", br. 143/02).